

1834. 23. August.

31ta lappa.

Saunas sinnas.

No Pehterburges. (13. August.) Augsti zeenigs Keisers irr pawehlejis, ka Nihawas mahzitajam, kam wahrds Klot, buhs buht par Widsemmes general-superdenti un par Widsemmes basnizas-teefas ohtru preekschneeku.

No Nihges. Wezzôs laikôs gan arri pa Kreemu walstibu teefas laundarritajus fohdija pee dshiwibas; bet jau Keiserene Katrine, ta ohtra, fchi gudra un schehliga walbineeze, nospreede, lai to wairs ne darra, bet labbaki lai wiffus, kas nahwi pelnijufchi, dikti pahrmahja un tad fuhra us Sibberi, to tufschu semmi, ka tee tur appakfch zeetas usluhofschanas taf wehl krohnam par labbu strahdatu un sawas dwehfeles apgabdadami laikam wehl atgreesstohs. Wissniknakus turpatt warroht no kalneem likt israkt warzu woi swinan, pee kuxra darba ilgt taf ne buhtu dshiwotaji. Zohs zittus warroht pehz tautahm sawadeem zeemeem peedallih, fur woi semmi kohptu, woi zittu kahdu ammatu strahdatu. — No ta laika lihds taggad nu jau labs pulzinsch lauschu tur salaffijahs, kas woi laundarritaji no zittahm puffedem atwesti, woi tahdu zilweku behrni un behrnu behrni turpatt dsimmufchi. — 400 werstes wehl ais Tobolskes pilssehtas, kuxra patte jau lihds 3000 werstes tahl no Pehterburges, tur Pinneem irr zeems, fo sawz Nisch-kowa, bet tur arri dauds Iggauni un Latweeschu dshiwu, kas no muhsu puffedem atnahze. Scheem nabbadsineem tanni tahlumâ deesgan grubta dshiwu, fâ mums jau preeksch diweem gaddeem no turrenes sinna nahze no ta zeeniga basnizas-kunga pascha, fo Keisers muhsu tizzibas beedreem pa wiffu to walsti par mahzitaju dewis, un kas pa seemu gan Tobolskes pilssehtâ dshiwu, bet pa waffaru apfahrt brauz no weena zeema us ohtru, behrnus kristidams, jaunektus mahzidams, seelus lauladams un swehtu waklarehdeenu winneem isdallidams. Schis mahzitajs ne san arri Maslawas basnizas teefai, appakfch kuxras winsch stahw, sinnu irr dewis,

Ka effoht gahdajis, ka arri Latweefchi tanni zeemâ pa fwehtdeenahm un fweht-
 keem basnizâ fanahf, Deewam kalpoht, un ka kesteris, ko draudse few islassijusi,
 winneem palihds dseedahf un luhgschanas un Deewa wahrduis winneem preekschâ
 laffa; jo pats latwiffi ne prohtoht un tapehz arri pee kristibas, fwehta waffar-
 ehdeena un zitteem tahdeem fwehteem darbeem tikkai kreemiffi runnajohf, kurre
 wallodu lautini drihs wiffi jau prohtoht. Tatschu winsch labpraht wehl wairaf
 schahs nabbagu dwehseles griboht kohpt, bet latwiffas grahmatas gauschi truhf-
 stoht; wiffwairaf waijadsetu weena spreddiku grahmata, 4 katkimes un 6 abd-grah-
 matas. Zadeht draudse samettusi 10 rublus un pats arri tikdauds wehl peelikke, ko
 wiffu atfuhrijohf, luhgdams, lai moi ar Widsemmes moi Kursemmes basnizas-teefas
 palihgu par scho naudu winneem tahs minnetas grahmatas sagahda. Gan wehl
 ihsteni waijadsetu arri weena leela bihbele, daschas puss-bihbeles un zittas grah-
 matas pahf Deewa wahrdeem; bet kas winneem tahs dohtu welti, ja ne pa Wid-
 semmi un Kursemmi daschi schehlfirdigi laudis atrastohs, kas winneem moi tahdas
 grahmatas schinkotu moi kahdu naudas-dahwaninu peemestu? Lai jel zeeniga
 teefa apscheshlojahs un winneem peepalihds, ka us preekschu truhkums no tahdahm
 grahmatahm pee winneem ne buhtu. — Kad nu Massawas basnizas-teefa scho
 wiffu irr dewusi muhsu Rihges basnizas teefai sinnahf un wehlejusi, lai schi, zif
 spehdama, Tobolskes mahzitaja luhgschanu paklausa, tad taggad irr nospreests, scho
 leetu zaur awisehm fluddinahf un Rihges Latweefchu mahzitajeem irr pawehlehs,
 lai jel arri no sawahm draudsehm prettinemm tâpact tahdas grahmatas, kâ arri
 naudas-dahwanas, ar kurrahm gan drihs pehz schahs fluddinaschanas deesgan
 schehlfirdigu lauschu steigsees, tohs nabbagus brachtus Sibbert eepreezinahf, ka
 schee us preekschu jo wairaf sawas dwehseles warrefchoht apkohpt. — Michti
 brakti eeksch Jesus Kristus, juhs paschi sinnat, zif spehzigi tee Deewa wahrdi zil-
 weku firdi eeksch behdahm ware eepreezinahf; juhs tē dsirdeet, ka scheem nabba-
 dsineem truhkums no winneem; tad nu gan ne aismirsifcet, winneem labdarriht
 un isdallihf, zif spehseet, sinnadami, ka tahdi uppuri Deewam labbi patihf un ka
 jums par to, ko winneem labbâ prahâ buhseet darrijuschi, Pestitajs sawâ laikâ
 fazzih: to juhs man pascham esseet darrijuschi.

No Sweedru semmes. Ak, kâ neschehligi taggad Kohlera-sehrga tur
 plohsahs! Gobenburges pilssehtâ, kur tik 18,000 laudis dsihwo, jau no 22tras
 Jubli lihds 4tai August ahtrumâ irr nomirruschi 1255 zilweki. — Zehlahs wal-

loda: fuggis no Spaneru semmes effoht nahzis un fehrigu tur atnessis, bet naw wifs teefs; jo tas fuggis, paher kurreu to fazzija, gan no Spaneru semmes, bet tur pawiffam tahdâ weetâ naw bijis, kur fehriga bija, un atnahze tif, kad jau 3 zilweki schinnî Nimmibâ bija nomirruschi. — Drihs jau buhs peez gaddi, kamehr schi breefmiga fehriga pa wissu pasauli apfahrt eet, daschâ weetâ diwi woi trihsreis bija, un wehl laudis skaidri naw nomannijuschî, woi irr lihþama, woi ne!

Uskfattedes to warra-wihksni, un teiz to, kas winnu darrijis irr lohti skaisu sawâ spohschumâ. (Sih. 43, 11.)

”A rê!“ fazzija Krischanis us tehwu, ”rè, kâ jauka warra-wihksne atspihd pee debbes schè muhsu tuhwmâ! af! kâ man’ ikreis’ preeks, to redsoht!“ ”Nih-tajs dehs,“ — tà fazzija tehws, — ”es gauschi preezajohs, ka tu Deewa rad-dijumus ar lihgsnu prahtu uskfatti un ne tà, kâ daschi mulki, kas pee azzuredseschanas mehds Deewa darbus teefahrt; bet woi arri sinni, kas ta irr, un kâ-pehþ Deews to pee debbes stahdijis?“ — Krisch. ”Par weenu derribas sismi, ka winsch pasauli wairs ar uhdens pluhdeem ne gribboht sohdiht; kâ Moshus mums stahsta (I. 9, 13—17.); bet no kam ta pastahw un kas winna ihsten’ irr, to es wehl ne sinnu; luhdsams, jel isstahsti.“ — Z. ”Nu ktausees un nemm’ wehrâ. Pee winnas jaukas isfkattischanas mums ja-leef wehrâ: imâ kahrtâ, ka winna tif tad eeksch leetus rahdahs, kad leetus prett faules lihst; 2trâ kahrtâ, ka winna tad ween redsama, kad leetus laikâ faule semmu stahw. Prohti: no rihta un pehþ pussdeenas; bet paschâ pussdeenâ, kad faule augsti pee debbes, kautschu deewsgan leetus lihst, tu winnu redseht ne dabbusi; 3schâ kahrtâ, ka winna naw pastahwiga leeta, ko tu warretu panahkt jeb rohkâ grabht. Gan taggad tew schkeet, ka winna ar weenu gallu pee muishas un ar ohtru pee muhsu affas stahw; bet lihds tu winna pakkat eesi, winna atkal tahtak’ buhs; 4tâ kahrtâ, ka winna tiffai faules atspihdums eeksch leetus irraid. To tu itt lehtri warri nomannihrt, kad faule apmahjahs; jo tad winna muhsu azzim pasuhd. Par prohwi, kâ brihnum’ smukki faule atspihd no uhdens lahstrehm, islerji uhdent prett faules, woi nolleezi glahsi uhdens prett faules us galdu pee mallas, tà, ka faules un uhdens ehna us grihdas gull, tad tur tâpatt mirdseshs un tahs paschas pehrwes buhs redsamas, kahdas warra-wihksnei. Tapehþ naw teefs, ko laudis daudsina un negudri melsch, ka warra-wihksne leetu welkoht augschâ. Zee mulki!

woi tad winni tif dauds ne warr nojehgt, ka leetus tad, kad warra-wihksne spihd, us semmes kriht?"" Krifch. "Zà jau man Dreimana Behrtuls arri teize un Pirts Lihse to teefcham apstiprinaja; bet es jau tohs zilwekus pasihstu un winnu tizjibu." — Z. "Bet, mihtajs dehls! pateiksim Deewam ar preeku par to leelu schehlastibu, ka winsch mums to ar fkaidrahm azzim leef apfkattihst un atsiht. Redsi, kahdu laipnibu winsch prett mums turr, muhs fà fawus behrnus mihto-dams un to schehlastibas sihmi pree mums stattidams, ka mums, to kohschu warra-wihksni eeraugohst, wisonotal par winna schehlastibu un lehnibu buhs preezatees. — Warra-wihksne eefahkumà gan spohscha, fà jauka bante, ar fawahm 7 pehrwehm isfkattahs: farkans, dseltens, padseltens, falsch, sils, itils un farkan sils, bet tikkai masu laiku muhsu azzim rahdahs un drihs atkal suhd lihds ar leetu un pehdigi pawissam isgaiht. Zàpate mehsh zilwekt ihfà laikà schinnì pasaulé dsihwojam. Jaunàs deenàs gan seedam un dsihwojam preezigi. Bet fà warra-wihksne us gallu paleef tumshaka, kamehr pehdigi isgaiht, zàpate arri mehsh, kad jau pahri pufsmuhschu eemam, us gallu dohdamees un spehks fahf suddin, kamehr pehdigi jau labbà wezzumà no pasaulés nosuhdam un kluffà semmes flehpt eeleenam. — Zapehzh, af dehls mihtajs, mums schinnì ihfà laizina ja-gahda par to garru muhschibu. Schè mums ta pahrbaudischanas semme irr un fataisfichana us to nahkamu. Lai mehsh arri fawu prahtu zillajam us teem jaukeem Deewa raddijumeem, kuxri mums ar fkaidrahm azzim ja-usfkatta un pehzh taisnibas ja-teefa. Sinnams, ka muhsu prahts wehl ir tad deewsgan tumfibas pilns irraid; bet tur winnà muhschibà, tur muhsu azzis pilnam taps adarritas un mehsh wissu fkaidrak' redsefim; tur fkaidrak' wissu fapratiffim: ir paschu to, kas mums scheit' bija apflehptes.""

U. Z.

13tas mihtklas usminna: Wahrpa.

3fcha kausifchana.

Diwel behrni ar wezzaku sinnu bija gahjuscht dahesà un ahbolus few sakrahjuschi. Weens fazzija ohtram: "dohd' man diwus no faweem, tad man tikpat dauds buhs, fà tewim." Bet ohtrajs atbildeja: "labbakt dohd' man diwus no faweem, tad man buhs diwfahrt tik dauds, fà tewim." — Woi no scheem wahrdeem warr isgudroht, zil ahbolu fatram bija rohfa?

Lihds 21. August pee Nihges irr atnahkuschi 65; fuggi un aishraufuschi 563.

„ 12. August pee Leepajas irr — 80 — — 74.

Drishw drifkelt, No juhennalad' gubbernementu angstas waldischanas pufes:

Dr. C. E. Napierfky.